

پیش بینی احتمال ابتلا به افسردگی بر اساس سبک‌های دلبستگی و پایگاه هویت

ویدا دهقان‌پور^۱ و اصغر فروع‌الدین عدل^۲

دریافت مقاله
March 14, 2016
پذیرش مقاله
Feb 13, 2016

اغلب افراد با سبک‌های دلبستگی اضطرابی، از راهبردهای منفی نظم‌جویی هیجانی و نارسایی در تنظیم هیجان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از راهبردهای ناکارآمد از سوی افراد دارای دلبستگی اضطرابی، باعث می‌شود که از توان آنها در مقابله با موقعیت‌های استرس‌زا کاسته شود و آنها را در برابر مشکلات آسیب‌پذیرتر سازد. هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی احتمال ابتلا به افسردگی بر اساس سبک‌های دلبستگی و پایگاه هویت در افراد مبتلا به اختلال افسردگی و افراد عادی بود. بدین منظور، طی یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی، ۷۵ بیمار افسرده (پس از غربال‌گری) و ۷۴ فرد عادی به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و از نظر سلامت عمومی، افسردگی، سبک‌های دلبستگی و سبک‌های هویت مورد آزمون قرار گرفتند. تحلیل رگرسیون لجستیک نشان داد که سبک دلبستگی ایمن به صورت منفی و سبک دلبستگی اضطرابی به صورت مثبت، احتمال افسرده بودن را پیش‌بینی می‌کند. همچنین با افزایش نمره‌های فرد در سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری، احتمال افسرده بودن کاهش و با افزایش نمره‌های فرد در بعد سردرگم-اجتنابی هویت، احتمال افسرده بودن افزایش می‌یابد. به نظر می‌رسد در پیش‌بینی افسردگی افراد، سبک‌های دلبستگی و حس هویت فرد باید مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: افسردگی، سبک‌های دلبستگی، سبک‌های هویت

مقدمه

افسردگی، اختلال روان‌شناختی رایجی است که از تعامل پیچیده‌ی عوامل و نشانه‌های شناختی رفتاری و بیولوژیکی سرچشمه می‌گیرد (تیبودیو، فین، گودبادی و فلوسبرگ، ۲۰۱۵). افسردگی از زمان آغاز حیات بشر با او بوده و شیوع مادام‌العمر افسردگی تقریباً ۱۷ درصد گزارش شده است. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که افسردگی اساسی، همچنان یک تهدید جدی برای بهداشت و سلامت عمومی و کیفیت زندگی افراد محسوب می‌شود، منجر به اختلال‌های روان‌شناختی همایند می‌شود و خطر خودکشی را افزایش می‌دهد (اینگرام، ۲۰۱۶؛ پاتل، خالف و آیزناستین، ۲۰۱۶).

۱. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران (نویسنده‌ی مسوول) vidadeghanpoor@gmail.com

۲. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران

تجارب اولیه ی فرد با والدین و یا نوع رابطه ی هیجانی او با والدین در دوران کودکی از اهمیت زیادی برخوردار است. دل بستگی^۱، یک سیستم پیچیده تکاملی- روان شناختی است و چگونگی ادراک افراد و نحوه ی ارتباط برقرار کردن آنها با دیگران را برای حفظ احساس امنیت خود تنظیم می کند (گیورتر و سافورد، ۲۰۱۱). ابعاد دل بستگی از دیدگاه کولینز و رید، شامل راحتی و آسایش در روابط نزدیک، توانایی متکی بودن به دیگران و اضطراب رها شدن و یا مورد بی مهری قرار گرفتن، است. افراد بزرگسال با سبک دل بستگی ایمن در روابط نزدیک راحت و آسوده هستند و احساس می کنند که می توانند بر دیگران در زمان های نیاز متکی باشند. آنها در روابط، احساس شایستگی می کنند و اضطراب رها شدن و یا مورد بی مهری قرار گرفتن، ندارند. افراد بزرگسال با سبک دل بستگی نایمن اضطرابی^۲ تمایل شدیدی به روابط نزدیک دارند و عموماً باور دارند که می توانند بر دیگران متکی باشند. با این حال، به شدت نیز در مورد رها شدن یا طرد شدن نگران هستند و در نهایت افراد بزرگسال با سبک دل بستگی نایمن اجتنابی^۳ در روابط نزدیک و از اتکای بر دیگران ناراحت هستند. آنها در مورد رها شدن یا طرد شدن نگرانی ندارند و تمایل دارند که اهمیت روابط صمیمی را به حداقل برسانند (مارکاند ریلی، ۲۰۱۲). ناییب نیا، سالاری و مدرس غروی (۲۰۱۲) در پژوهش خود نشان دادند تنش، اضطراب و افسردگی، ارتباط منفی با سبک دل بستگی ایمن به والدین دارد. این پژوهشگران نتیجه گرفتند بر اساس نظریه ی دل بستگی، سبک های دل بستگی برای تکوین شخصیت و روابط بهنجار ضروری بوده و پایه ای برای سلامت روانی است.

از جمله عواملی که می تواند با افسردگی رابطه داشته باشد، پایگاه هویت^۴ است. مشکلات هویت در بزرگسالان یکی از عواملی است که اثرات و رابطه ی آن با بهزیستی ذهنی افراد از جمله وجود خلق مثبت و عدم وجود خلق منفی و افسرده بررسی شده است (زرین آبادی و حیدری، ۲۰۱۴).

مدل اجتماعی- شناختی هویت، بر نقشی که راهبردها و فرآیندهای شناختی- اجتماعی در درگیر شدن افراد به منظور نزدیکی یا مدیریت افراد به منظور اجتناب از ساخت و اصلاح احساس هویت ایفا می کنند، تاکید دارد. این نظریه، هویت را هم به عنوان یک فرآیند و هم به عنوان سازه های شناختی در نظر می گیرد. هویت با منابعی که افراد برای مقابله و انطباق با مقتضیات روزمره تعیین می کنند، در ارتباط است (رفاهی، بهمنی، نایری و نایری، ۲۰۱۵). برزونسکی، برای مفهوم سازی سبک هویت مولفه های شناختی و رفتاری را مورد توجه قرار داد و سه سبک هویت را تحت عنوان سبک هویت

1.attachment

2.insecure-anxious attachment style

3.insecure avoidant attachment style

4.identity status

اطلاعاتی، سبک هنجاری و سبک سردرگم-اجتنابی معرفی کرد (شریفی، ۲۰۱۵). در این راستا برخی از پژوهش‌ها به بررسی رابطه ی سبک های هویت با صفات شخصیتی و مشکلات روان شناختی از جمله افسردگی پرداخته اند؛ به عنوان مثال، در پژوهشی برزونسکی و کاک (۲۰۰۰) نشان دادند سبک هویت اطلاعاتی به طور مثبت با واکنش افسردگی بالا و عزت نفس پایین رابطه معنی داری دارد. عسکریان مقدم زنجانی، باقری، جزایری، ترکمان و امیری (۲۰۱۳) نتیجه گرفتند که بین سبک هویت زنان افسرده و عادی تفاوت وجود دارد. با توجه به آنچه در حوزه ی پژوهش های مرتبط با افسردگی، سبک های دلبستگی و سبک های هویت مرور شد، به نظر می رسد سبک های دلبستگی و سبک های هویت در افراد به عنوان یک پیش آمادگی برای ابتلا به افسردگی عمل کنند. با این حال پژوهش های بیشتری در این زمینه نیاز است و خلاهای پژوهشی بسیاری مشاهده می شود. بنابراین هدف این پژوهش پاسخگویی به این سوال بود که آیا سبک های دلبستگی و سبک های هویت احتمال ابتلا به اختلال افسردگی را در دو گروه پیش بینی می کنند؟

روش

پژوهش حاضر یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه ی آماری این پژوهش، شامل بیماران افسرده تحت پوشش تعدادی از کلینیک‌های روان درمانی شهر تهران در سال ۱۳۹۴ بود که از این جامعه ۷۵ نفر به صورت نمونه گیری هدفمند به شرط کسب نمره ی بالاتر از نقطه ی برش ۱۵ در پرسشنامه ی افسردگی بک^۱ انتخاب و با ۷۵ فرد عادی از شرکت داروسازی تهران از نظر سن و جنس و تحصیلات همسازسازی شدند. آزمودنی ها بعد از توضیح اهداف پژوهش و موافقت آنها با پرسشنامه ی سلامت عمومی^۲ (GHQ) و پرسشنامه سبک هویت برزونسکی^۳ و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی بزرگسال کولینز و رید مورد آزمون قرار گرفتند.

پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ، شامل ۲۸ سوال و ۴ خرده مقیاس تحت عنوان خرده آزمون نشانه-های جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، نارساکنش‌وری اجتماعی و افسردگی است. برای این مقیاس ضریب همبستگی با پرسشنامه ی چند جنبه ای مینه سوتا ۰/۵۴ و ضریب اعتبار ۰/۸۸ گزارش شده است (فتحی آشتیانی و داستانی، ۲۰۱۱). تقوی (۲۰۰۲) ضریب آلفای کرونباخ را برای کل مقیاس در جامعه ایرانی ۰/۹۰ و اعتبار آن را ۰/۵۵ گزارش کرده است.

1. Beck's Depression Inventory
2. Berzonsky's Identity Styles Inventory

2. General Health Questionnaire
4. Collins & Read's Adult Attachment Scale

پرسشنامه ی سبک هویت برزونسکی، یک مقیاس ۴۰ سوالی است که هویت های هنجاری، سردرگم یا اجتنابی و تعهد را می سنجد. شکری، شهرآرای، دانشورپور و دستجردی (۲۰۰۶) در پژوهشی ضرایب آلفای کرونباخ برای سبک های هویت اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم اجتنابی را به ترتیب برابر ۰/۷۱، ۰/۵۳ و ۰/۶۵ به دست آوردند. در پژوهش شریفی (۲۰۱۵) تحلیل عاملی اکتشافی با استفاده از روش مولفه‌های اصلی (PC) و چرخش واریماکس انجام گرفت. ملاک کفایت نمونه-گیری KMO برابر ۰/۸۴۱ بود که نشان می‌دهد داده‌ها برای تحلیل مولفه‌های اصلی مناسب‌اند. با استفاده از ملاک استخراج عامل هایی که ارزش ویژه بالاتر از یک دارند و نیز با توجه به نظریه ی برزونسکی در ارتباط با سبک هویت، سه عامل استخراج شد. این سه عامل ۴۷/۵۳ درصد کل واریانس سازه مورد مطالعه را تبیین می‌کند. بارهای عاملی متغیرها، روی عامل‌ها دست کم بالاتر از ۰/۴ و بیشتر از ۰/۵ بود. اشتراک‌های مربوط به هر یک از متغیرها بین ۰/۳۰ تا ۰/۷۰ کمابیش رضایت بخش است. نتایج حاصل از تحلیل عاملی که توضیح داده شد، روایی سازه ی پرسشنامه ی سبک‌های هویت را نشان می‌دهد.

پرسشنامه ی افسردگی بک، یک مقیاس ۲۱ سوالی است که نمره ی کل پرسشنامه در دامنه ای از صفر تا ۶۳ قرار می‌گیرد. بک، استیر و براون (۲۰۰۰) برای تعیین همسانی درونی ضرایب ۰/۷۳ تا ۰/۹۲ با میانگین ۰/۸۶ را به دست آوردند. همچنین برای این پرسش‌نامه اعتبار تشخیصی مطلوبی گزارش شده است (فتحی آشتیانی و داستانی، ۲۰۱۱).

پرسشنامه ی سبک‌های دلبستگی بزرگسال کولینز و رید، برای ارزیابی سبک‌های دلبستگی توسط کولینز و رید (۱۹۹۰؛ از پاکدامن، ۲۰۰۱) معرفی شده و با ۱۸ سوال دلبستگی ایمن (C)، دلبستگی اجتنابی (D) و دلبستگی دوسوگرا/ اضطرابی (A) را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. آلفای کرونباخ مقیاسها در دو نمونه ی ۱۷۳ و ۱۰۰ نفری از دانشجویان به ترتیب برای زیر مقیاس C ۰/۸۱، ۰/۸۲ زیر مقیاس D ۰/۷۸، ۰/۸۰ و زیر مقیاس A ۰/۸۵، ۰/۸۳ گزارش شده است. پاکدامن (۱۳۸۰) پایایی آزمون را ۰/۹۵ گزارش کرده است.

باتوجه به این که هدف کلی پژوهش آزمون توان دو متغیر سبک‌های هویت (جهت گیری اطلاعاتی، جهت گیری هنجاری و سبک سردرگم و اجتنابی) و سبک‌های دلبستگی (نزدیکی، وابستگی و اضطراب) در پیش بینی احتمال افسرده بودن یا نبودن افراد است، به این منظور از روش تحلیل رگرسیون لجستیک استفاده شد و بنابراین تنها مفروضه ی تحلیل رگرسیون لجستیک که همان

هممخطی بودن است، به وسیله ی ارزیابی ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرهای پیش بین به وسیله نرم افزار SPSS بررسی شد.

یافته ها

در جدول ۱، مولفه های توصیفی نمرات متغیرها ارائه شده است.

جدول ۱. مولفه های توصیفی نمرات متغیرها

ابتلا به بیماری				
افسرده		سالم		
sd	M	sd	M	
۸/۱۳	۲۸/۵۸	۷/۱۷	۳۵/۲۷	جهت گیری اطلاعاتی
۷/۱۴	۲۵/۴۷	۴/۶۶	۲۸/۳۸	سبک های هویت جهت گیری هنجاری
۷/۷۳	۲۷/۳۲	۵/۳۹	۳۵/۴۲	سردرگم - اجتنابی
۴/۲۶	۱۴/۶۹	۲/۷۷	۱۶/۹۰	نزدیکی
۳/۵۰	۱۶/۲۹	۳/۳۷	۱۶/۳۹	سبک دل بستگی وابستگی
۴/۳۴	۱۷/۹۲	۴/۵۲	۱۴/۲۸	اضطراب

جدول ۲، ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق را نشان می دهد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش					
۶	۵	۴	۳	۲	۱
					-
					۰/۶۸۳**
				۰/۶۶۰**	۰/۵۵۲**
			۰/۲۶۵**	۰/۴۶۲**	۰/۴۴۳**
		۰/۳۱۶**	۰/۰۱۱	۰/۰۶۲	۰/۱۱۲
	۰/۲۱۰**	۰/۳۲۹**	۰/۲۱۷**	۰/۱۲۹	۰/۲۳۳**

*P < ۰/۰۵، **P < ۰/۰۱

همچنان که در جدول فوق ملاحظه می شود، ضریب همبستگی هیچکدام از متغیرهای پیش بین، بالاتر از ۰/۸۵ نیست، بنابراین می توان گفت مفروضه تخطی از هممخطی بودن اتفاق نیفتاده است. این یافته زمینه را برای آزمون فرضیه های پژوهش فراهم می کند. نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک نشان داد که

مدل مبتنی بر سه متغیر پیش بین (سبک نزدیکی، سبک وابستگی و سبک اضطراب) در مقایسه با مدل منحصر به مقدار ثابت به صورت معنادار به پیش بینی بهتر منجر می شود ($\chi^2(3, N=149)=31.279, p<0.001$). شبه R^2 ناگل کرک مدل برابر با ۰/۲۵۲ بود. این یافته بیانگر آن است که ابعاد دلبستگی (سبک نزدیکی، سبک وابستگی و سبک اضطراب) ۲۵/۲ درصد از واریانس احتمال افسرده بودن یا نبودن را تبیین می کند و نرخ موفقیت پیش بینی کلی ۷۱/۱، نرخ پیش بینی افراد افسرده ۷۲/۰۰ و نرخ پیش بینی افراد عادی ۷۰/۳ درصد است. جدول ۳، نتایج رگرسیون لجستیک برای پیش بینی افسرده بودن با استفاده از ابعاد دلبستگی را نشان می دهد.

جدول ۳. نتایج رگرسیون لجستیک برای پیش بینی افسرده بودن با استفاده از ابعاد دلبستگی

گام	متغیرهای وارد شده	B	والد	معناداری	Exp(B)		فاصل اطمینان (CI) برای حد بالا
					حد پایین	حد بالا	
۱	سبک ایمن	-۰/۱۴۳	۶/۵۶۹	۰/۰۱	۰/۸۶۷	۰/۷۷۷	۰/۹۶۷
	سبک وابستگی	۰/۰۹۵	۲/۶۷۵	۰/۱۰۲	۱/۱۰۰	۰/۹۸۱	۱/۲۳۳
	سبک اضطراب	۰/۱۶۹	۱۴/۰۰۵	۰/۰۰۱	۱/۱۸۴	۱/۰۸۱	۱/۱۹۴
ثابت		-۱/۹۸۷	۱/۷۵۵	۰/۱۸۵	۰/۱۳۷		

همچنان که در جدول ۳، مشاهده می شود دو بعد سبک نزدیکی و سبک اضطراب دلبستگی به لحاظ آماری پیش بینی کننده های معناداری برای احتمال افسرده بودن هستند. نقش سبک اضطراب در پیش بینی احتمال افسرده بودن افراد، قوی تر از دو سبک دلبستگی دیگر است به طوری که با کنترل دیگر ابعاد دلبستگی، یک واحد افزایش در نمره ی سبک هویت اضطراب، احتمال افسرده بودن ۱/۱۸۴ برابر بیشتر می شود. همچنین براساس نتایج جدول ۳، با کنترل اثر دو بعد اضطراب و وابستگی به ازای یک واحد افزایش در نمره ی سبک دلبستگی ایمن، احتمال افسرده بودن فرد ۰/۸۶۷ برابر کاهش می یابد. در کل نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک در آزمون فرض مبنی بر اساس سبک های دلبستگی می توان عضویت افراد را در طبقه افراد افسرده و افراد سالم پیش بینی کرد و نشان داد که بعد ایمن به صورت منفی و بعد اضطراب به صورت مثبت احتمال افسرده بودن را در سطح ۰/۰۱ پیش بینی می کند و در مقابل، سبک وابستگی نقش معناداری در پیش بینی احتمال افسرده بودن ندارد. نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک نشان داد که مدل مبتنی بر سه متغیر پیش بین (سبک هنجاری، سبک

اطلاعاتی و سبک سردرگم- اجتنابی) در مقایسه با مدل منحصر به مقدار ثابت به صورت معنادار به پیش بینی بهتر منجر می شود ($p < 0/001$)، $\chi^2(3, N=149) = 56/762$ ، این یافته بیانگر آن است که ابعاد هویت (سبک هنجاری، سبک اطلاعاتی و سبک سردرگم- اجتنابی) ۴۲/۲ درصد از واریانس افسرده بودن یا نبودن را تبیین می کند؛ به عبارت دیگر این نتیجه نشان می دهد که سبک های هویت از توان قابل قبولی برای تفکیک افراد افسرده و غیر افسرده برخوردارند. موفقیت پیش بینی افراد برای قرار گرفتن آنها در گروه افسرده و عادی بالا بود به طوری که نرخ موفقیت پیش بینی کلی ۷۵/۲، نرخ پیش بینی افراد افسرده ۷۳/۳ و نرخ پیش بین افراد عادی ۷۷/۰ درصد بود. جدول ۴، نتایج رگرسیون لجستیک برای پیش بینی افسرده بودن با استفاده از ابعاد هویت را نشان می دهد.

جدول ۴. نتایج رگرسیون لجستیک برای پیش بینی افسرده بودن با استفاده از ابعاد هویت

گام	متغیرهای وارد شده	B	والد	معناداری	Exp(B)	فواصل اطمینان (CI)	
						برای Exp(B)	حد پایین حد بالا
۱	جهت گیری اطلاعاتی	-۰/۱۰۱	۸/۴۲۶	۰/۰۰۴	۰/۹۰۴	۰/۸۴۴	۰/۹۶۸
	سردرگم- اجتنابی	۰/۱۰۲	۴/۲۴۰	۰/۰۳۹	۱/۱۰۷	۱/۰۰۵	۱/۲۱۹
	جهت گیری هنجاری	-۰/۱۸۵	۲۲/۳۰۶	۰/۰۰۱	۰/۸۳۱	۰/۷۷۰	۰/۸۹۸
	ثابت	۶/۳۳۰	۲۱/۹۸۶	۰/۰۰۱	۵۶۰/۸۸۸		

همچنان که در جدول ۴، مشاهده می شود هر سه بعد هویت (سبک هنجاری، سبک اطلاعاتی و سبک سردرگم- اجتنابی) به لحاظ آماری پیش بینی کننده های معناداری برای احتمال افسرده بودن هستند. نقش هویت سردرگم- اجتنابی در پیش بینی احتمال افسرده بودن افراد قوی تر از دو سبک هویت دیگر است به طوری که با کنترل دیگر ابعاد هویت، یک واحد افزایش در نمره ی هویت سردرگم- اجتنابی، احتمال افسرده بودن ۱/۱۰۷ برابر بیشتر می شود. همچنین براساس نتایج جدول ۴ با کنترل اثر دو بعد سردرگم- اجتنابی و جهت گیری هنجاری، به ازای یک واحد افزایش در نمره ی جهت گیری اطلاعاتی احتمال افسرده بودن فرد ۰/۹۰۴ کاهش می یابد. در نهایت با کنترل اثر دو بعد سردرگم- اجتنابی و جهت گیری اطلاعاتی، به ازای یک واحد افزایش در نمره ی جهت گیری هنجاری احتمال افسرده بودن فرد ۰/۸۴۴ کاهش می یابد. در کل، نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک تایید می شود و احتمال افسرده بودن کاهش و با افزایش نمره های فرد در بعد سردرگم- اجتنابی هویت (در سطح معناداری ۰/۰۵ و در جهت مثبت)، احتمال افسرده بودن افزایش می یابد.

بحث و نتیجه گیری

یافته های این پژوهش همسو با یافته های پژوهش های پیشین (لی و کو، ۲۰۱۵؛ پورتر، پورتر، مک کوی، بانگو- سانچز و همکاران، ۲۰۱۵) نشان داد که بعد ایمن به صورت منفی و بعد اضطرابی به صورت مثبت احتمال افسرده بودن را پیش بینی می کند. هم راستا با نتایج این پژوهش، نتایج پژوهش مارگانسکا، گالاگار و میرندا (۲۰۱۳) نشان داد که سبک های دلبستگی ناایمن از جمله سبک اضطرابی پیش بین افسردگی با واسطه گری راهبردهای تنظیم هیجانی ناسازگارانه است. میلینگز، باک مانگومری، اسپیرز و استالارد (۲۰۱۲) نشان دادند سبک های دلبستگی در نوجوانان به ویژه دلبستگی به همسالان پیش بینی کننده ی خلق پایین و افسردگی است. در پژوهش سبک های دلبستگی ناایمن از جمله سبک دلبستگی اضطرابی با واسطه گری راهبردهای ناسازگارانه هیجانی پیش بین افسردگی و اضطراب بود. در پژوهش کانتون کورتس، کورتس و کانتون (۲۰۱۵) سبک های دلبستگی ایمن و اضطرابی پیش بینی کننده ی افسردگی پایین و بالا بود.

در تبیین این یافته می توان گفت که اغلب افراد با سبک های دلبستگی اضطرابی از راهبردهای منفی نظم جویی هیجانی و نارسایی در تنظیم هیجان ها استفاده می کنند. این درحالی است که افراد دارای سبک های دلبستگی ایمن، در مقایسه با افراد دارای سبک دلبستگی ناایمن، از راهبردهای تنظیم هیجانی استفاده می کنند که استرس را به حداقل می رساند و هیجان های مثبت را فعال می سازد. بنابراین، استفاده از راهبردهای ناکارآمد از سوی افراد دارای دلبستگی اضطرابی باعث می شود که از توان آن ها در مقابله با موقعیت های استرس زا کاسته شود و آنها را در برابر مشکلات آسیب پذیرتر سازد (لینلی و جوزف، ۲۰۰۴). سبک های دلبستگی ناایمن از جمله اضطرابی، محصولی از تجربه های فقدان یا نوسان در دسترسی بر موضوع دلبستگی اند؛ سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی، تجربه ی دسترسی بی ثبات به موضوع دلبستگی است. این بی ثباتی و نوسان می تواند خود را در بی نظمی ها و نوسانات خلقی آشکار سازد. افراد دارای سبک های دلبستگی مختلف دارای ویژگی های شخصیتی متفاوتی هستند که هر یک از این ویژگی ها می تواند تعیین کننده ی مهمی در ابتلا به اختلال های روان- شناختی باشد. افرادی که سبک دلبستگی ایمن دارند به واسطه ی آن تمایل دارند به حوادث پر دغدغه با سطوح پایین تری از اضطراب، نسبت به افرادی که در سطوح بالای بعد دلبستگی اضطرابی هستند واکنش نشان دهند و به طور کلی دیدگاه مثبت تری نسبت به خود دارند (جانسون و ویفن، ۲۰۰۳). فینی (۱۹۹۹) در پژوهش خود دریافت، افرادی که سبک دلبستگی ناایمن دارند دارای کنترل شدید عاطفی هستند و هیجانانگشان بیشتر از نوع منفی است. افراد دارای سبک دلبستگی ایمن در برقراری روابط

صمیمی راحت هستند، به دریافت حمایت از سوی دیگران تمایل نشان می دهند، تصویری مثبت از خود دارند و از دیگران توقعات و انتظارات مثبت دارند. افراد با سبک دلبستگی ایمن بیشتر مسوولیت پذیر بوده و کمتر برای روابط خود آینده ی شوم در نظر می گیرند. آنها جدا شدن را یک فرآیند استرس زا نمی دانند و همین باعث می شود که ترسی از روابط آینده ی خود نداشته باشند. این ایمنی خاطر منجر به تمرکز بیشتر بر زمان حال و لذت بیشتر از روابط می شود (میکولینسر و شاور، ۲۰۰۵).

یافته های این پژوهش همسو با یافته های پژوهش های پیشین نشان داد که با افزایش نمره های فرد در سبک های اطلاعاتی و هنجاری، احتمال افسرده بودن کاهش و با افزایش نمره های فرد در بعد سردرگم- اجتنابی هویت، احتمال افسرده بودن افزایش می یابد. همسو با این یافته ها دمیر، کایناک دمیر و سونمز (دمیر، کایناک دمیر و سونمز، ۲۰۱۰) دریافتند بین علایم افسردگی و هویت سردرگم در نوجوانان ارتباط وجود دارد؛ به عبارتی، آنهایی که هویت سردرگم / اجتنابی دارند، دارای عزت نفس و خوش بینی پایین تری هستند و همچنین نمرات بالاتری را در مقیاس ناامیدی کسب می کنند و نوجوانانی که تشخیص های روانپزشکی از جمله افسردگی دارند، نمرات بالاتری در مقیاس های مرتبط با مشکلات هویت نشان می دهند (کوهادارگلو، ۲۰۰۹). والیوارس و بوسما (۲۰۰۵) نیز طی پژوهش خود به ارتباط معکوسی بین سبک هویت اجتنابی و سلامت روان شناختی دست یافتند.

Reference

- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Association.
- Asgarian Moghaddam Zanjani, H., Bagherian, F., Jazayeri, A., Torkaman, M., & Amiri, H. (2013). The comparison between emotional intelligence and identity styles in women with major depressive disorder and normal women. *Knowledge and Research in Applied Psychology*, 14(2), 109-119. (Persian)
- Behjati Ardekani, Z., Akhondi, M. M., Kamali, K., Fazli Khalf, Z., Skandari, S., & Ghorbani, B. (2011). Assessment of Mental health referring to Abn Cinna Infertility Center. *JOURNAL OF REPRODUCTION AND INFERTILITY*, 11(4), 319-324. (Persian)
- Berzonsky, M. D. (2003). Identity style and well-being: Dose commitment matter? *International Journal of Theory and Research*, 3, 131-142.
- Berzonsky, M. D., & kuk, L. A. (2000). Identity status, Identity processing style, and transition to university. *Journal of adolescent Research*, 15, 81-98.
- Berzonsky, M. D., & Neimeyer, G. J. (1994). Ego identity status and identity processing orientation: The moderating role of commitment. *Journal of Research in Personality*, 28, 425-435.
- Cantón-Cortés, D., Cortés, M. R., & Cantón, J. (2015). Child sexual abuse, attachment style, and depression: the role of the characteristics of abuse. *Journal of interpersonal violence*, 30(3), 420-36.
- Çuhadaroglu, F. (2009). Identity confusion and depression in groups of adolescents having psychiatric and physical symptoms. *The Turkish Journal of Pediatrics*, 41, 73-79.
- Demir, B., Kaynak-Demir, H., & Sonmez, E. I. (2010). Sense of identity and depression in adolescents. *The Turkish Journal of Pediatrics*, 52, 68-72.
- Fathi Ashtiani, A., & Dastani, M. (2011). Psychological tests: evaluation of personality and mental health. Tehran: Besat. (Persian)
- Feeny, J. A. (1999). Adult attachment and couple relationships. In: J. Cassidy & P. Shaver (Eds) *Hand Book of Attachment, Theory, Research and Clinical Applications*.

- Givertz, M., & Safford, S. (2011). Longitudinal Impact of Communication Patterns on Romantic Attachment and Symptoms of Depression. *Current Psychology*, 30(2), 148-172.
- Hejazi, E., & Borjali loo, S. (2010). Critical thinking, identity and commitment identity styles in adolescents: a causal model. *Contemporary psychology*, 4(2), 3-15. (Persian)
- Ingram, R. (2016). Depression. *Encyclopedia of Mental Health*, (Second Edition), 26-33.
- Johnson, S. M., & Whiffen, V. E. (2003). Attachment processes in couples therapy and family therapy. Translated by: F. Bahrami., R. Eshghi & O. Etemadi, 2009. Tehran: Danje.
- Lee, J. S., & Koo, H. J. (2015). The relationship between adult attachment and depression in Korean mothers during the first 2 years postpartum: A moderated mediation model of self-esteem and maternal efficacy. *Personality and Individual Differences*, 79, 50-56.
- Linley, P. A., & Joseph, S. (2004). Positive change following trauma and adversity: A review. *Journal of Traumatic Stress*, 17(1), 11-21.
- Marchand-Reilly, J. F. (2012). Attachment Anxiety, Conflict Behaviors, and Depressive Symptoms in Emerging Adults' Romantic Relationships. *Journal of Adult Development*, 19(3), 170-176.
- Marganska, A., Gallagher, M., & Miranda, R. (2013). Adult attachment, emotion dysregulation, and symptoms of depression and generalized anxiety disorder. *The American journal of orthopsychiatry*, 83(1), 131-41.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2005). Attachment theory and emotions in close relationships: exploring the attachment-related dynamics of emotional reactions to relational events. *Personal Relationships*, 12, 149-168.
- Millingsa, A., Bucka, R., Montgomeryb, A., Spearsb, M., & Stallard, P. (2012). School connectedness, peer attachment, and self-esteem as predictors of adolescent depression. *Journal of Adolescence*, 35(4), 1061-1067.
- Nayebi Nia, A. S., Salari, P., & Modares gharavi, M. (2012). The relationship between adult attachment style to parents with stress, anxiety and depression. *Fundamentals of Mental Health*, 13(50), 194-202. (Persian).
- Nayeri, A., Refahi, Z., & Bahmani, B. (2014). Comparing Attachment to God and Identity Styles and Psychological Well-being in Married Teachers: With Regard to Demographic Factors. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 152, 1160-1166.
- Nurmi, J., Berzonsky, M. D., Tammi, K., & Kinny, A. (1997). Identity processing orientation, cognitive and behavioral strategies, and well-being. *International Journal of behavioral Development*, 21, 555-570.
- Pakdaman, S. (2001). Relationship between attachment and community seeking in adolescence. Psychology doctoral thesis: Tehran University. (Persian)
- Patel, M. J., Khalaf, A., & Aizenstein, H. J. (2016). Studying depression using imaging and machine learning methods. *NeuroImage: Clinical*, 10, 115-123.
- Porter, L. S., Porter, B. O., McCoy, V., Bango-Sanchez, V., Kissel, B., Williams, M., & Nunnewar, S. (2015). Blended Infant Massage-Parenting Enhancement Program on Recovering Substance-Abusing Mothers' Parenting Stress, Self-Esteem, Depression, Maternal Attachment, and Mother-Infant Interaction. *Asian Nursing Research*, In Press, Corrected Proof.
- Refahi, Z., Bahmani, B., Nayeri, A., & Nayeri, R. (2015). The Relationship between Attachment to God and Identity Styles with Psychological Well-being in Married Teachers. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, 1922-1927. (Persian)
- Sharifi, H. P. (2015). Construction and standardization of the Persian version of identity style. *Psychological research*, 18(1), 7-19. (Persian)
- Sharifi, H. P. (2015). Developing and Validation of Persian Version Questionnaire of Identity Style. *Psychological Research*, 18(1), 7-19. (Persian)
- Shokri, O., Shahr Aray, M., Daneshvarpoor, Z., & Dastjerdi, R. (2006). Individual differences in academic performance style and identity: the identity commitment and psychological well-being. *Advances in Cognitive Science*, 9, 33-46. (Persian)
- Thaghavi, M. R. (2002). Study of validity and reliability of public health questionnaire. *Psychological Journal*, 5(4), 381-395. (Persian)
- Thibodeau, P. H., Fein, M. J., Goodbody, E. S., & Flusberg, S. J. (2015). The Depression Schema: How Labels, Features, and Causal Explanations Affect Lay Conceptions of Depression. *Frontiers in psychology*, 6, 1728.
- Vleioras, G., & Bosma, H. (2005). Are identity styles important for psychological well-being? *Journal of Adolescence*, 28, 397-409.
- Zarrinabadi, N., & Haidary, T. (2014). Willingness to Communicate and Identity Styles of Iranian EFL Learners. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 98, 2010-2017. (Persian)

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 9 (No. 38), pp. 67-76, 2016

Predicting the risk of depression based on attachment styles and identity base

Dehghanpour, Vida

Islamic Azad University, Roudehen Branch, Roudehen, Iran

Foroueddin Adl, Asghar

Islamic Azad University, Roudehen Branch, Roudehen, Iran

Received: March 14, 2016

Accepted: Feb 13, 2016

Most people with anxious attachment style use negative emotional regulations strategies and impaired emotional regulations. Use of impaired strategies by those with anxious attachment style causes reduction in their capabilities to cope with stressful situations and makes them vulnerable in the face of problems. The aim of this study is to predict the risk of depression based on attachment styles and identity base in patients with depression and non-patient individuals. In order to do this, through a descriptive correlational study, 75 patients diagnosed with depression (after screening) and 74 non-patient individuals were selected by purposive sampling method and were assessed for general health, depression, attachment styles and identity base. Logistic regression analysis showed that secure attachment style and anxious attachment style respectively could in negative way and positive way predict the probability of depression. Also, increasing scores of individual's informational and normative styles decreases the likelihood of being depressed; and increasing scores of ambivalent-avoidant identity of the individual increases the likelihood of being depressed. It seems that to predict depression attachment styles and individual's sense of identity should be considered.

Keywords: depression, attachment styles, identity base

Electronic mail may be sent to: vidadehghanpoor@gmail.com